

Hluk

Velmi důležitým aspektem náplně činnosti KHS MSK je ochrana veřejného zdraví před hlukem v životním prostředí. Ta probíhá jak prostřednictvím preventivního hygienického dozoru posuzováním projektů, tak v režimu tzv. státního zdravotního dozoru akreditovaným měřením hluku.

Vedle zákona č. 258/200 Sb., o ochraně veřejného zdraví, se KHS MSK opírá o další důležitý předpis – nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku vibrací. Zatímco uvedený zákon uvádí základní fakta a pilíře ochrany zdraví před hlukem, nařízení vlády jej rozšiřuje do podrobnější roviny. V zákoně lze nalézt, koho a před čím orgán ochrany veřejného zdraví chrání. Jedná se o ochranu před hlukem vznikajícím působením právnické či fyzické podnikající osoby, kterému je obyvatelstvo vystaveno v tzv. chráněných prostorech, mezi něž patří stavby pro bydlení, nemocniční lůžková zařízení či školská zařízení. Nařízení vlády uvádí konkrétní hygienické limity hluku pro všechny možné zdroje, základní metodiku ad.

Mezi **dozorované zdroje hluku** v životním prostředí patří například automobilová doprava na silnicích a dálnicích, železniční či letecká doprava, dále je předmětem zájmu hluk z větrných elektráren, průmyslových objektů, různých gastronomických zařízení, hluk z veřejné produkce hudby či hluk z mnoha druhů technologií, zejména ze vzduchotechnických zařízení a klimatizací.

Jedním z nejproblematictějších **zdrojů hluku** jsou silnice, dálnice a železnice. K regulaci vlivu z těchto zdrojů dochází již v preventivním hygienickém dozoru posuzováním dokumentací za účelem co nejvhodnějšího vedení trasy nové komunikace. Hluk z liniových zdrojů lze, pokud je to technicky možné, snížit navržením vhodných protihlukových stěn, případně navržením nového povrchu u starších komunikací. Pokud nelze hluk uvedenými opatřeními snížit, lze přistoupit k výměně oken chráněných prostor za nová, ovšem v tomto případě dojde ke snížení hluku pouze v chráněném vnitřním prostoru stavby. V případě podnětů na hluk ze stávajících komunikací dochází v rámci státního zdravotního dozoru k akreditovanému měření hluku. Pokud je hygienický limit překročen, je třeba nevyhovující situaci řešit.

Vzhledem k tomu, že snížení hlúčnosti z liniových zdrojů je časově náročné, je jediným řešením v souladu se zákonem udělení tzv. časově omezeného povolení k překročení hygienického limitu hluku, v rámci kterých dojde ke zpracování projektu s cílem navrhnout stavebně-technická opatření vedoucí ke snížení hluku na požadovanou úroveň.

Trendem poslední doby je také **hluk z tepelných čerpadel**.

Na základě problematického řešení podnětů občanů na hluk z těchto zdrojů byl v součinnosti KHS MSK a Krajského úřadu MSK vypracován metodický postup, kterým byla zavedena povinnost posouzení projektových dokumentací rodinných domů a dalších objektů využívajících tepelná čerpadla typu voda-vzduch pro vytápění. Pro stavebníka to v praxi znamená doložit garance (konkrétní umístění a směřování zdroje hluku, jeho akustický výkon, vzdálenost nejbližších chráněných prostor ad.), které je (tak jako v běžném preventivním hygienickém dozoru) možno v případě neprůkazného dodržení hygienických limitů hluku ověřit měřeními v rámci zkušebního provozu daného zdroje. Na základě této kooperace **ustaly podněty na hluk z tepelných čerpadel**.

Působení hluku přináší určitá **zdravotní rizika** pro lidský organismus. Účinky hluku můžeme rozdělit na specifické, kam lze zařadit poškození sluchového aparátu, a nespecifické, mezi které patří např. stresové reakce, ovlivnění regulačních mechanismů, spánek, vyšších nervových funkcí a sociálních interakcí. Mezi prokázané nespecifické účinky hluku patří tzv. obtěžování hlukem, rušení verbální komunikace, zhoršení osvojení řeči a čtení u dětí, ischemická choroba srdeční včetně infarktu myokardu, vyšší spotřeba sedativ a hypnotik, rušení spánku a nespavost. Dále existují účinky hluku, které v dnešní době nejsou prokázány z důvodu omezených důkazů. Do této skupiny lze zařadit hypertenzi, ovlivnění výkonnosti či nemocnosti, snížení imunity, vyvolání psychických poruch, obezitu a vývoj plodu.

Více informací na webových stránkách www.khsova.cz.

**Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě**

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava
tel: 595 138 111, podatelna@khsova.cz